

IT-valgmøde

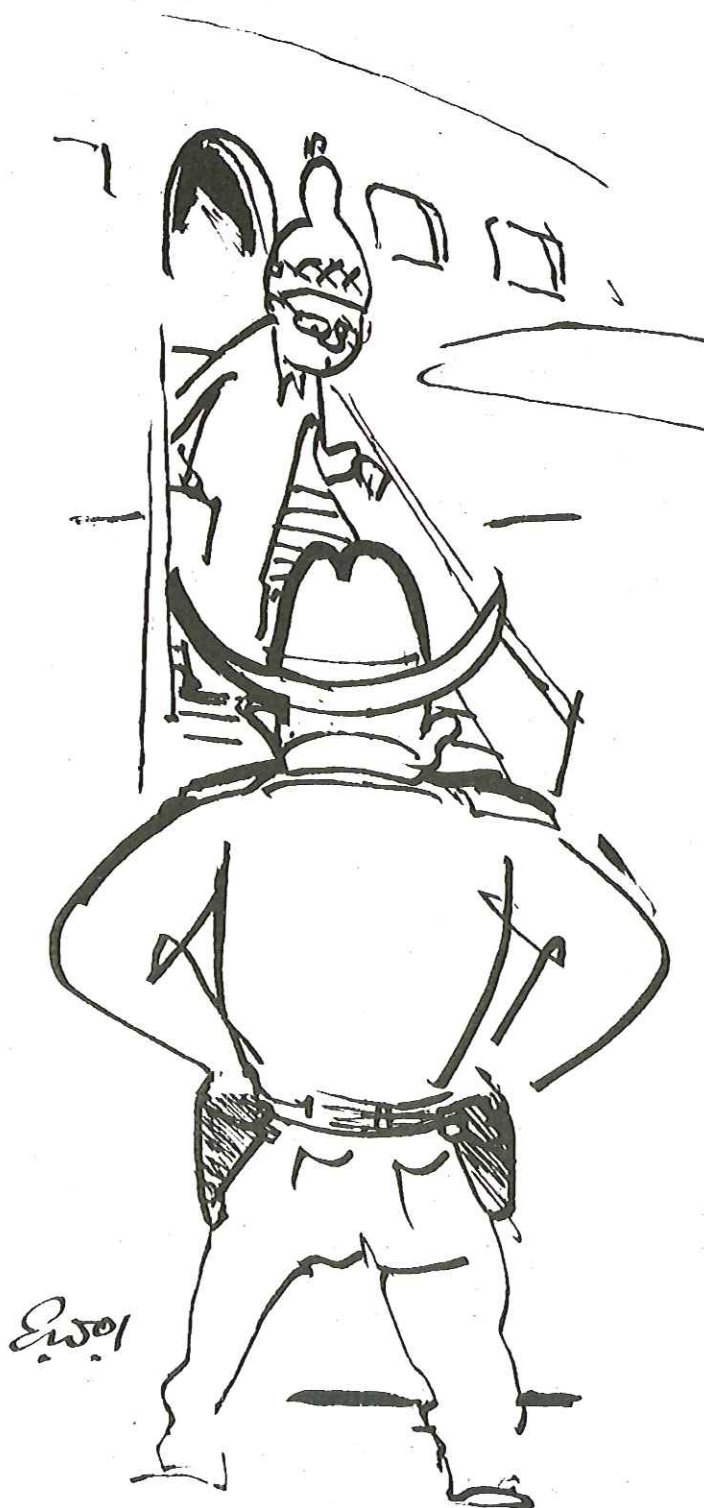
DKUUG og SSLUG
har afholdt IT-politisk
valgmøde

Hvor var Echelon?

Det globale aflytnings-
system kunne ikke
forhindre terroren i
at ramme USA.
Hvorfor ikke?

Kæphesten

DKUUG-Nyts nye
hjørne, hvor du kan få
lov at ytre dig om din
IT-kæphest

INDHOLD

Dilbert	3
IT-politik på dagsordenen	4
Kan man tjene penge på Open Source?	6
Der skal være en vis standard	8
Lindows er født	10
Linux i regering (måske)	11
Mobile devices will soon be useful	12
Ny windows på gaden	14
Siden sidst i DKUUG	16
Fri software-træf i Bordeaux	18
Siden sidst	21
Hvor var Echelon	22
Boganmeldelse	24
Kæphesten	26
Enhistorie om Mandrake	28
Aktivitetskalender	30

Linux er på vej ind i den tyske Bundestag

LEDER

Nu er tiden kommet i DKUUG, hvor det er tid til at gøre op med året, der næsten er gået. Mange af bestyrelsens medlemmer står på valg, og der er opstillet en ny person til valget til den kommende bestyrelse.

Hvad skal DKUUG i næste sæson?

Bestyrelsens mål er at fortsætte konsolideringen af DKUUGs økonomi, så den hænger sammen. Vi er snart ved målet, og er derfor begyndt at se længere frem i tiden.

Hvad skal DKUUG?

DKUUG skal gøre sig mere synlig overfor vores medlemmer, så vi atter kan få fyldt engagerede medlemmer i vores udvalg.

Hvordan ser den nærmeste fremtid ud for DKUUG aktiviteter?

Det halter alvorligt med aktivisterne og DKUUGs bestyrelse vil ikke sidde dette problem overhørigt.

Derfor beder bestyrelsen medlemmerne om at gøre en indsats med at skabe aktivitet i de udvalg, som næsten er tomme for medlemmer, og/eller henvende sig hvis der er ønske/interesse for, at nye udvalg bliver dannet. Vi har midlerne til dette, men mangler tilsyneladende de aktive ildsjæle der brænder for at arbejde med UNIX og åbne systemer.

Skal DKUUG fremstå som en forening, der vil yde en ekstra indsats for sine medlemmer i den kommende sæson, kræves der en stor arbejdsindsats for alle ansatte i DKUUG og fra alle medlemmer i DKUUGs bestyrelse.

*Med håbet om et bedre og stærkere DKUUG.
Ulf Nielsen & Kristen Nielsen
Formand + næstformand*

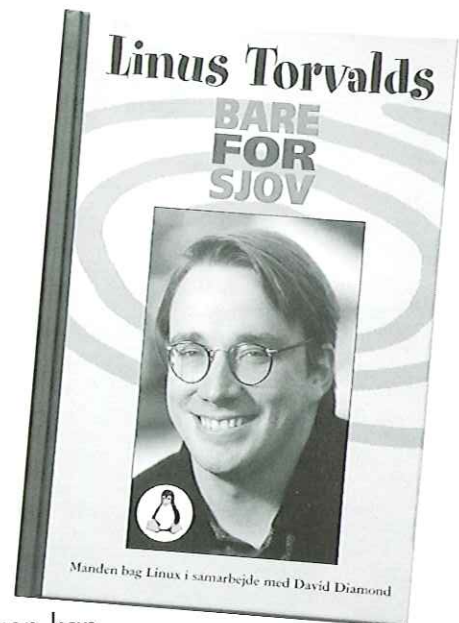
NordU2002

Den fjerde NordU/USENIX konference holdes i Helsingfors, Finland 18.-22. februar 2002. I den forbindelse vil vi forsøge at arrangere en fælles flyvebillet til Helsingfors. Hvis vi kan samle en god portion deltagere, er der mange penge at spare, muligvis op til 50%. Hvis man er interesseret, bedes man henvende sig til sek@dkuug.dk snarest.

Det fulde program for konferencen kommer sammen med næste nummer af DKUUG-nyt.

Se <http://www.nordu.org/NordU2002/index.htm>

POLYTEKNISK

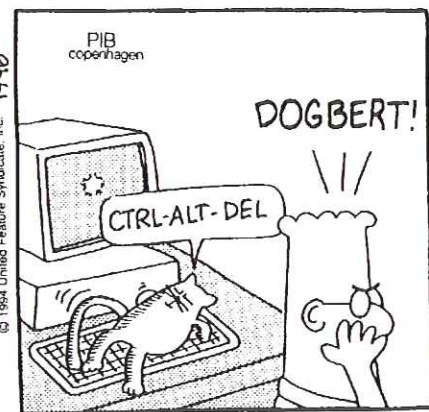
Bogen kan købes hos Polyteknisk Boghandel
Vejledende udsalgspris kr. 298,00

Medlemsrabat i øvrigt:

- 10% på danske bøger iflg. aftale
- 15% på udenlandske bøger
- 20% på bøger fra O'Reilly

Polyteknisk Boghandel & Forlag, DTU, Bygn. 101,
Anker Engelunds Vej 1, 2800 Kgs. Lyngby
Tel. (+45) 77424304, Fax. (+45) 77424354
anita@poly.dtu.dk, www.polyteknisk.dk

Dilbert

IT-politik på dagsordenen

Panelet fra venstre: Ole Gerstrøm (FrP), Carl Christian Ebbesen (DF), Jimmy Damsgård (VU), Ulrik Cordes (K), Børge Klit Johansen (KrF), Christian Hesselberg (CD), Johan Holst Nielsen (R), Ole Hækkerup (S), Knud Erik Hansen (SF) og Per Clausen (Enh). (Billede: Torben Schou Jensen)

af Ole Tange
(ole@tange.dk)

DKUUG og SSLUG har afholdt IT-politisk valgmøde

1. november udskrev Poul Nyrup Rasmussen valg. Erik Lange, SSLUG, foreslog mig, at vi holdt et valgmøde 7. november med IT-politik som valgmøde. Ikke at vi har gjort noget tilsvarende før, men vi er jo ikke bange for at kaste os over noget nyt, så vi fik derfor brygget en indbydelse sammen.

Vi prøvede at få en del andre IT-foreninger til at invitere politikerne. Desværre kan meget få organisationer reagere med et bindende svar i tidsrummet fredag morgen til mandag middag og det blev derfor et DKUUG/SSLUG-arrangement.

Ved at trække på kontakter på DIKU fik vi reserveret lokale til om onsdagen. MMmanager tilbød at stille op med optage- og streamingudstyr. Ebone gjorde det muligt at streame MPEG-4 video via multicasting.

Mandag blev politikerne inviteret. Da vi ikke er partipolitiske, inviterede vi alle de 10 partier, som er opstillingsberettigede til Folketingsvalget. Onsdag kl. 12 havde vi bindende tilbagemeldinger fra alle partier.

Kort varsel

Om mandagen inviterede vi også publikum, nemlig DKUUG, SSLUG, DDF, IT-Brancheforeningen, Polyteknisk Forening, PROSA, HK/Samdata, DIKU, FDIH og Digital Rights. Da vi ikke forlangte tilmelding, vidste vi på forhånd ikke hvormange, der kom fra de forskellige organisationer.

Med den korte varsel var vi lidt nervøse for, hvormange tilskuere, der ville være. Ville der være flere politikere end tilskuere? Eller ville auditoriets 491 pladser ikke slå til?

Vi blev omkring 120 deltagere i salen. Da arrangementet også blev sendt via nettet, havde vi yderligere 40 deltagere fordelt ud over landet. Det imponerede politikerne, at så mange fandt IT-politik så vigtigt.

Hans Schou blev ordstyrer, og han tildelte og fratog taletid med hård hånd. Politikerne startede med en runde, hvor de fortalte om deres politik på IT-området. Herefter holdt vi en kort pause, og derefter kunne publikum stille spørgsmål til politikerne.

Fat jer i korthed

Spørgsmålene drejede sig meget om fri software og frie standarder, men også Copydan-afgiften blev taget under behandling. Som følge af den stramme styring blev der ikke tid til ret meget mudderkastning politikerne imellem. Men selv om der blev en stram styring tog hvert spørgsmål meget lang tid at stille og besvare, og mange fik således ikke mulighed for at stille deres spørgsmål.

Vi lærte, at hvis vi skal lave noget lignende en anden gang, må vi opfordre folk til at få formuleret spørgsmålene helt klart, så hverken spørger eller svarer skal bruge tid på at væve i formuleringen. Vi havde delvis succes med spørgsmål, som krævede håndsoprækning fra politikerne. De var hurtigt besvarede, men politikerne var dog ikke glade for at svare på noget, der blev stillet så skarpt op.

At arrangementet var en succes er der ingen tvivl om. Vi har fået meget positive tilbagemeldinger - specielt var det interessant, at flere blev overraskede over de forskellige partiers holdinger, og at det fik dem til at genoverveje deres stemme.

Hele mødet kan ses på <http://www.sslug.dk/moede/hygge/2001-11-07/>. Her kan du også finde email-adresserne på politikerne, så du kan stille spørgsmål til dem.

Kan man tjene penge på OpenSource ?

af Bernino Lind

Bernino Lind har startet Danmarks første firma med speciale i BSD. I denne artikel fortæller han om sine erfaringer.

I maj 2001 startede virksomheden catpipe Systems ApS for primært at levere Internet infrastruktur baseret på *BSD, selvom IT sektoren allerede på det tidspunkt havde det meget skidt og selvom banken sagde: Nej, er det nu også en god ide ?

En ny virksomhed, i et marked der var ved at kollapse med en teknologi der er baseret på OpenSource som virksomheden ikke selv ejer...!

Ideen var dog heldigvis stærkere end de etablerede vejledere, for det er ideer og visioner der driver en success - ikke alverdens kloge formaninger og tilbageholdenhed.

Vores idé

Ideen var at skabe en mulighed for at store virksomheder ville kunne bruge *BSD platformen ift. Internet infrastruktur, som er det område der interesserer ejerkredsen bag catpipe Systems ApS. Vi ville være de bedste på området: kommerciel understøttelse af *BSD og vores kunder skulle udelukkende være virksomheder som bruger *BSD professionelt.

Samtidig måtte catpipe Systems aldrig glemme sine rødder: OpenSource og BSD. Så som noget af det første blev der delt sponsorater ud til BSD-DK (gratis hosting mm.), foreningen omkring BSD brugere i Danmark, samt lagt arbejde i uptime(1) eventet hvor vi også præsenterede vores servere.

Vi vil give alverdens teknikere endnu en god grund til at installere *BSD i deres serverrum: nemlig, at nu kan de fortælle deres chef: „Kommerciel support, 24x7 overvågning, programmering og kurser? Du kan da bare ringe til catpipe, men det bliver nok ikke nødvendigt...den her teknologi kører jo bare.“

Efter den første tid som helt ny virksomhed med de sædvanlige opstarts problemer valgte vi at fokusere på partnerskaber uden for vores kerneområder og dyb specialisering i vores kerne område.

Vi prøvede mange typer af samarbejdspartnere indenfor hardware levering, konsulent ydelser, undervisning mm. lige fra de helt store, som allesammen har for „travlt“ til at interessere sig for små virksomheder som vores, til de helt små som allesammen mener de kan det hele selv.

Vi fandt sammen med nogle mellem store virksomheder som f.eks. Enterprise Interactive (cashcow Gateway), Blue-Line A/S (rack-monterbare servere) og bsdmall/daemonnews i USA (adgang til tshirts, CDere mm.) og Babeltech A/S som vi har et fællesskab med: vi er de eneste virksomheder der er 100% på *BSD i Danmark.

Det betød så at vores kompetence blev udvidet fra den ene dag til den anden og at vi kunne koncentrere os meget mere om *BSD.

Kunderne kommer...

Da vi begyndte at blive kendte i forskellige teknikerkredse som 100% *BSD virksomhed begyndte ordrene så småt at komme. H:S skulle have et nyt DNS backbone hvor vi var en af de virksomheder der bød på opgaven. Da FreeBSD teknologien allerede eksisterede i H:S regi og man havde haft gode erfaringer med det blev vi valgt. En fantastisk oplevelse for os: Vi duer!

Dernæst kom så Dansk Flygtninge Hjælp, som har ekstremt personfølsomme oplysninger i deres databaser, Wyeth Lederle A/S der laver P-piller og kører deres skandinaviske server på FreeBSD: opgaverne begyndte at komme stille og roligt. Senest har vi fået en opgave for DSB som allesammen er gode blåstemplinger.

Hvordan kunne det lade sig gøre ? Vores fornemmelse er at det skyldes at vi satser 100% på een ting, nemlig viden om *BSD. Dernæst at vi har sørget for at have en fornuftig infrastruktur omkring os, f.eks. simple ting som CVS til al vores kode, et ticket system så vores kunder har en database med alle deres sager og alle deres

Bernino Lind i godt selskab ved Uptime(1)

Foto: Hans Schou

sagers historik og andre opensource værktøjer såsom en projekt tidstager. For eksemplets skyld skal læseren være velkommen at sende en besked til support@catpipe.net hvorefter RT straks vil gå igang og gøre livet let for os og vores kunder.

Den første tid

Det var en meget svær tid for catpipe, fordi vi havde startet op uden egentlig finansiering, bortset fra eksisterende kunder og udstyr fra en af stifternes tidligere selskab. Vi måtte selv financiere os hele tiden gennem nye kunder. Noget vi ikke kan anbefale man øver sig på derhjemme!

Til gengæld opnåede vi en meget slank og hårdtarbejdende virksomhed - og det er en af de vigtigste faktorer i at vi kan tage store opgaver fra store spillere.

Samtidig holdt vi igen på investeringer i „legetøj“, dyre smarte møbler og lønninger og bruger istedet de penge vi tjener på at videre udvikle vores kompetence.

Derfor kan vi snart præsentere verden for diverse Internet appliances til den tekniske verden, for eksempel et IDS bygget på SNORT eller en VPN med trafik konsolidering og statistik.

Hvad fremtiden vil bringe

Vi ser og oplever en enorm interesse for opensource i kontor miljøer efter Windows har introduceret deres nye licens. Det er ganske enkelt blevet alt for dyrt for mange virksomheder at betale licens til Windows og derfor ønsker mange helt at droppe Windows.

Samtidig er der også en del virksomheder som har fået øjnene op for åbne standarder, fordi de bliver mere leverandør uafhængige og kan skalere deres applikationer og løsninger - ofte også med intern arbejdskraft. Her er vi også med, for at rådgive og levere supporteret hardware.

Endelig har vi oplevet et behov for managed services - outsourcing - af hele serverrum til os: simpelthen at vi overtager den daglige drift af virksomhedens serverrum inkl. ansatte og så begynder vi straks at videre udvikle de eksisterende løsninger samt give de ansatte mange flere og meget større udfordringer end de normalt var vant til...

Kilder:

catpipe: <http://www.catpipe.net/>

RT: <http://www.fsck.com/projects/rt/>

Tidstager: <http://www.achieve.com/>

Der skal være en vis standard

af Hans Arne Niclasen

Uenighed om overholdelse af standarder for hjemmesider.

Sidst i oktober kom IT- og Forskningsminister Birthe Weiss op at toppes med Forskningsudvalget i spørgsmålet om, hvilke standarder offentlige hjemmesider skal leve op til. I mellemtiden udkrev Poul Nyrup Rasmussen valg og Birthe Weiss meddelte, at hun ikke længere stiller op til Folketinget. Om der er en sammenhæng, vides ikke, men spørgsmålet om standarder for hjemmesider er stadig aktuelt.

Frihed til at vælge

Formanden for DKUUGs standardiseringsudvalg, Claus Sørensen, skrev 8. november nedenstående læserbrev til Computerworld:

"Bibliotekerne har sørget for, at alle bøgerne findes på både almindelig skrift og blindskrift. Men ikke desto mindre er der forment adgang for folk med førerhund eller blindestok.

Ovenstående virker meget diskriminerende, hvor ikke alle har lige ret til brug af biblioteket, men det er faktisk det, man i dag oplever på internettet, når det gælder adgangen til det offentlige hjemmesider og til publikationerne på disse.

Statens Information har stillet meget klare krav til offentliggørelse af elektroniske publikationer, som skal sikre, at enhver borger kan læse disse. Blandt kravene er overholdelse af World Wide Web Consortiets specifikationer for hjemmesider, som meget let kan verificeres via konsortiets [hjemmeside](#).

Birthe Weiss

Men der er ikke stillet samme eller lignende krav op for selve adgangen til disse publikationer. De må derfor gerne ligge gemt på en hjemmeside, der ikke overholder standarderne eller i øvrigt følger retningslinierne fra Statens Information. Så for at læse en publikation skal man altså i forvejen kende dens specifikke internetadresse eller have en af de netlæsere, som den offentlige instans har valgt at udvikle hjemmesiden til.

For mig virker ovenstående absurd, men jeg er blevet gjort bekendt med det fra IT- og Forskningsministeriets embedsmand Poul Bernt Jensen, at det rent faktisk forholder sig således.

Desuden ser det ikke ud til, at der i øjeblikket arbejdes på en ændring af disse krav og retningslinjer, når det gælder den elektroniske kommunikation mellem borgere og offentlige instanser.

Claus Sørensen

Dog er der krav om, at de offentlige instanser internt skal benytte bestemte HTML-standarder til udveksling af informationer instanserne imellem. Derfor er det ubegribeligt, at samme krav ikke stilles til kommunikation med befolkningen og erhvervslivet, så vi alle kan få friheden til at vælge."

Strid om standarder

Uenigheden er blevet aktualiseret af, at den offentlige sundhedsportal www.vildu.dk ifølge Forskningsudvalget ikke kan betjenes med ældre browsere. Portalen har dog en handicapindgang, der skulle give adgang med ældre udgaver af Microsoft Explorer, Netscape og Opera.

Birthe Weiss har tilkendegivet, at 96 procent af de 1715 hjemmesider, der var tilmeldt konkurrencen "Bedst på Nettet", kunne ses med Microsoft Explorer 5.xx eller Netscape 4.xx – og det må være nok.

Det er Knud Erik Hansen fra SF helt uenig i: "Det er mærkeligt, at ministeren fastholder, at det er tilstrækkeligt, at man anvender Netscape eller

Microsoft Explorer. Det er ikke det, der er det afgørende. Det afgørende er, at man forholder sig til fælles standarder", siger han til Computerworld.

Problemer med overholdelse

Paradoksalt nok har Statens Information anbefalet, at man benytter Internetkonsortiet W3Cs standarder for hjemmesider. En nærmere granskning har afsløret, at hverken Statens Information, Forskningsministeriet, www.danmark.dk eller for den sags skyld de fleste andre offentlige hjemmesider overholder W3Cs standarder – tilsyneladende er det kun Arbejdsmarkedsstyrelsens side, der kan klare en valideringstest.

Og før vi gør os for hellige, skal det også lige med, at DKUUGs hjemmeside heller ikke klarede W3Cs valideringstest. Forklaringen er den, at en ny DKUUG-hjemmeside har været undervejs i et stykke tid, men arbejdet er nu speedet op, så den standardiseringsmæssigt korrekte hjemmeside skulle være lige på trapperne – hold øje med www.dkuug.dk.

Lindows er født

af Hans Arne Niclasen

Nyt firma vil kombinere Windows med Linux.

Mange firmaer har i årenes løb forsøgt at lancere et alternativ til Windows på desktoppen, og nu har en konkurrent meldt sig, der bliver taget mere alvorligt end set længe. Det nystartede Lindows vil kombinere Windows med Linux.

Sådan fungerer det

Lindows er baseret på en Linux variant kaldet LinuxOS. Linux-programmer kan derfor uden problemer køre på Lindows, mens Windows-applikationer må migreres. Her har de ca. 20 udviklere i Lindows lænet sig op ad WINE (Windows On UNIX) Open Source-projektet.

Målet er, at alle programmer, applikationer o.s.v. skal ligne noget, brugeren er vant til (d.v.s. Windows), men med den stabilitet og hurtighed, vi kender fra Linux – og så får brugeren mulighed for let at vælge mellem Windows og Linux-miljøer

Indtil videre eksisterer LindowsOS kun som demo-version, der kan downloades på www.lindows.com. I foråret 2002 kommer version 1.0, der sælges gennem web-stedet og kommer til at koste 99\$. Hvormange Windows-applikationer (eller Windows-lignende applikationer, hvis det skal være helt rigtigt), der kommer til at være med den første version, vides ikke endnu. Lindows har som mål, at alle Windows-applikationer skal følge med Lindows, men som de selv siger, er det et kæmpearbejde.

Michael Robertson

Kendt bagmand

Skal man så tage et lille firma med et produkt, der ikke engang er udviklet endnu, seriøst? Ja, det gør man mange steder i branchen, og det er der flere grunde til.

Først og fremmest er der manden bag Lindows: Michael Robertson. Han var tidligere administrerende direktør for MP3.com, Nettetts største og mest besøgte sted for udveksling af musik. Efter MP3.com røg ud i et kraftigt stormvejr om musikrettigheder – først og fremmest fremkaldt af en lille trommeslager fra Hellerup (Lars Ulrich/Metallica) – trak Michael Robertson sig fra MP3.com for at forfølge sin ide om Lindows.

Kommentatorer hæfter sig ved Michael Robertsons beviste erfaring med at promovere et produkt. Paradoksalt nok må han tage i betragtning, at han ikke må gøre Lindows så effektivt, at en 90 Mhz Pentium maskine med Lindows kan være hurtigere end en Gigahertz-maskine med "almindelig" Windows – computerindustrien er i øjeblikket interesseret i at sælge nye og større maskiner (som f.eks. Windows XP kræver) og vil nok ikke understøtte et program, der giver mere performance på gamle maskiner – hvilket Lindows udmærket kunne tænkes at gøre. På den anden side kunne man måske forestille sig, at fabrikanterne lancerer en ny slags PC, den ultra-billige med 64 Mb Ram og 10 Gb hard disk til en 2-3000 kroner.

Licenser

Microsofts nye licenspolitik har er også en medvirkende grund til, at Lindows bliver taget seriøst. F.eks. betyder Microsofts nye licensbetingelser, at hvis man har mere end én PC derhjemme, skal der købes en ny licens til hver maskine (lidt af en udskrivning, hvis f.eks. fire medlemmer af en familie har hver sin PC) og hvis PC'en skulle gå ned (det har man jo hørt om), skal man igennem hele registreringsproceduren hos Microsoft for at installere sit styresystem igen.

Blandt andet derfor vurderes Lindows – der på deres hjemmeside gør et stort nummer ud af, at de ikke har tænkt sig at følge Microsofts licenspolitik og at de har tænkt sig at gøre det meste af Lindows Open Source – til at have chancer for at klare sig; hvis de lige kan få programmet til at virke først...

Læs mere på www.lindows.com

Linux i regering (måske)

Den tyske Bundestag i
Berlin

Det tyske parlament overvejer at gå over til Linux

Tysklands parlament, Bundestag, overvejer i øjeblikket at udskifte deres Windows-system med Linux - delvist p.g.a. sikkerhed.

En undersøgelseskomité skal senest i foråret 2002 afgøre, om Windows NT skal udskiftes på Bundestags maskiner, siger Volker Schröer, rådgiver for den socialdemokratiske fraktion i Bundestag.

Supportproblemer

"Problemet er, at Microsoft holder op med at supportere NT med udgangen af 2002; man kan fortsætte bruge det et stykke tid derefter, men så må man opgradere eller skifte", siger Schröer til IDG News Service. De eneste muligheder, der overvejes i kommissionen, er en anden Windows-version eller Linux.

Kommissionen undersøger i øjeblikket, om skiftet af Bundestag's mere end 5000 computere til open source-software vil forbedre stabilitet og sikkerhed, samtidig med, at det sparer penge. Komitéen har vurderet, at hvis samlede den tyske offentlige sektor gik over til open source, ville besparelsen være på 250 millioner mark (i skrivende stund står D-marken i 3,81 kr.).

Sikkerhed

Rygtet om "bagdøre" i Windows tæller også i Linux' favør: Det siges, at nogle versioner af Windows giver det amerikanske National Security Agency adgang til brugerens data.

Tidligere på året var der rapporter fremme om, at det tyske militær af angst for bagdøre fjernede Microsoft-software fra "følsomme" computere – hvilket dog blev afvist af det tyske forsvarsministerium.

"Det var ikke spørgsmålet om sikkerhed, der satte overvejelserne i gang, men det indgår selvfølgelig i helhedsbilledet. Efter den 11. september er vi nødt til at tænke mere på sikkerhed", slutter Volker Schröer.

af Hans Arne Niclasen

Mobile Devices Will Soon Be Useful

of Jakob Nielsen

Den danske web-guru forudsiger endnu engang fremtiden – denne gang handler det om fremtiden for bærbare dingener.

This month's [DEMOMobile](#) conference indicated that mobile devices are becoming increasingly useful and are poised to move beyond early adopters and enter the mainstream. The conference highlighted several key changes and industry trends:

- **iPaq is now the mobile device of choice** and was the platform for almost all new services. Last year, most start-ups based their systems on WAP phones, but virtually all presenters now see WAP as a doomed technology. Think of the hundreds of millions of dollars that could have been saved last year if the VCs had bothered running a [WAP usability study](#).
- **Palm** still had a presence at the conference, though it was used by dramatically fewer services than last year.
- **The PC is emerging as a personal server** that supports a user's mobile devices, often through its wired Internet connection. For example, [SimpleDevices](#) downloads audio content to the PC based on user preferences. It then transmits the audio files wirelessly to the user's car when it is within range. Although it cannot support real-time news, it does offer a virtual broadband connection to the car and lets users specify desired audio content through the PC's full-screen user interface.
- **Humans add value to the network.** [Copytalk](#) and [Webhelp](#) both presented ingenious ways of injecting full intelligence into a mobile system. Users simply speak their information request; the system then compresses the audio recording into a data file and transmits it through the Internet, to locations where highly qualified labor is

virtually free. For example, a human expert at web searching could research the user's question and transmit the answer back for less than a dollar. Using text-to-speech synthesis for the response reduces intercontinental transmission costs even further and lets the call center expert compose replies by cutting and pasting information from Web pages.

Connectivity Trends

802.11 is now the wireless connectivity of choice and was used by almost everybody at [DEMOMobile'2001](#). Last year, Bluetooth was prominent, but this year it was almost gone.

[DEMOMobile](#) also indicated that vendors are increasingly **aware of transmission costs** and the need for a smooth hand-off from one network to another. For example, [NewsTakes](#) bills users by the packet and lets them select the richness (and thus the expense) of their multimedia object versions. If you're on an expensive wireless connection, maybe you don't need full-motion streaming video after all.

[iConverse](#) gives users a seamless service even when they're moving between network connections. For example, you could connect through a cheap, high-speed 802.11 connection while within range of an access point, then hand off to an expensive, low-speed telephone company wireless service when you're out of 802.11 range, then jump back to 802.11 when you approach another access point. This is great for users, but will further hurt telephone companies as their expensive 3G licenses will pay off only when users are in between 802.11 access. Most high-value mobile service will be provided by 802.11 services at hotels, airports, espresso bars, office buildings, and so on.

However, we're still missing an 802.11 charging model that doesn't force users to subscribe to each access point. I predict that we'll soon see national or international roaming services that let users have a single subscription and pick up service from any access point, while payments are handled invisibly on the back-end.

Danger Device: Double Dualities

The most eagerly awaited product announcement was [Danger Research's](#) new mobile device. The company was trying to promote the overly cool name **Hiptop** (though it's hand held), but everybody else called it the Danger Device.

The Danger Device is a two-in-one design, in two different ways:

- First, it's both **a personal digital assistant and a cellular phone** (through a headset). No more cell phone to carry in addition to your data device. Voice is data.
- Second, **the form factor** has two different configurations. Initially, you see only the screen and the device is the size of a fat deck of cards. As I have often requested, the entire surface area is devoted to screen space, with the exception of a few thumb-operated buttons. This base form factor works fine for checking appointments or incoming email. If you want to *respond* to email or interact with a data service, **the device twists open like a Russian snuffbox** and reveals a keyboard under the screen. In this configuration, the device is obviously twice as big and doesn't fit in the pocket any more, but that's okay: You twist it back to its compact size when you're done typing.

Danger Research has done many things right. Even though the keyboard is small, it works fine for two-thumb typing. It is also slightly bigger than the Blackberry keyboard and, based on a five-minute trial, I think Danger may support slightly faster typing. Of course, I'll reserve my final judgment on this until I've run a controlled typing study.

Even though I like having an A-Z keyboard on my mobile device, I am not convinced that **micro-keyboards** are the best long-term solution. Better handwriting recognition is coming, and Pocket PC 2002 already has reasonably good recognition that doesn't require users to learn a new alphabet. Also, with Danger, Blackberry, and most data phones, you have to use a track wheel to move around the screen. This feels very unnatural and constraining compared to using a direct manipulation device like a pen or a mouse, or simply poking your finger at the screen.

A more certain Danger Device drawback is that it does not use the default screen to display a **home base view** of the user's current data. *Outlook Today*, please. Or, better yet: show prioritized lists of upcoming appointments, important later appointments, and the most significant email, with brief summaries of urgent items. When you pull out your PDA, you should not have to drill down into several separate application views to get an overview of your status.

The design has a few other weaknesses as well. For example, it treats SMS and Instant Messaging as two separate applications, even though they obviously serve the same purpose. All previous studies have shown the benefits of unified messaging. Splitting communications according to signal-carrying technology is not helpful to users.

Automotive Devices: Complexity = Death

Many of the new mobile services are intended for use in cars, mainly by drivers. This changes the equation for usability. Typically, we are concerned with mundane matters like increasing website profits, improving employee's intranet productivity, or reducing the training and support costs for software applications. For in-car interface design, **complexity will lead to deaths**.

By current estimates, driver distractions cause at least 10,000 deaths per year in the U.S. alone, and mobile user interfaces may increase this number substantially unless usability is given high priority in device development.

Some people naively think that accidents can be avoided simply by using voice-activated user interfaces. However, studies of cell-phone-related accidents seem to indicate that hands-free is **not much safer** than manually operated phones. In one recent study, simulated use of a hands-free cell phone increased the driver's probability of **missing a traffic signal by 150%**. Even when drivers did see the signal, cell-phone users had a **10% slower reaction time** than a control group who were listening to the radio.

Speaking to other people by phone places a sufficiently dangerous cognitive load on drivers. Trying to fathom an interaction design, track voice menus, and remember state transitions could be substantially more distracting.

That said, bringing Internet content into cars can be wonderful. [SimpleDevices](#) transmits audio content to the user's car overnight. One day, your car may read the latest Alertbox to you the morning after it comes out. Or you could listen to your favorite columnist from any of the world's newspapers or your favorite NPR show that airs at that inconvenient, non-drive-time hour. Such systems will eliminate traditional local radio channels that never play what you most want to hear anyway, since they are broadcasting to broad, generic audiences.

I'm not opposed to mobile technology and content in cars. The key is to design such services with the utmost simplicity so they don't exact a price in terms of increased accidents.

Læs mere på [Jakob Nielsens hjemmeside](#),
www.useit.com

Ny Windows på gaden

Af Henrik Nielsen

Når verdens i særklasse største softwareproducent lancerer et nyt styresystem, er det svært at ignorere, men skal man mide det gamle ud?

25. oktober 2001 sendte Microsoft Windows XP på gaden ved et arrangement i New York. Selve lanceringen bød på patriotiske sange ved et gospel-kor, masser af amerikanske flag, Bill Gates og Rudolph Guiliani. For en dansker, der fulgte med på Nettet, kunne det hele virke det hele lidt overdrevet – herregud, der er tale om et computersystem – men på den anden side var der tale om det første store arrangement i New York siden 11. september, og det er noget, der har symbolværdi for amerikanerne – og så har Microsofts marketingafdeling jo også fire milliarder kroner til at sikre, at verden går over til Windows XP.

Venligere

Hvordan er XP så? Jo, selvom systemet hedder Windows, er der sket så store forandringer, at man godt kan tale om et helt nyt styresystem. I modsætning til Windows 97, 98 og 2000 er XP ikke bare en opdatering af Windows 95 – der er virkelig sket noget, især med brugervenligheden:

I XPs startmenu ser man kun de programmer, man bruger mest – det er altså slut med alenlange menuer.

Det er blevet noget nemmere at finde frem til de mest almindelige funktioner. Hvis man f.eks. vil skifte baggrundsbilledet på skrivebordet, kan man hurtigt finde funktionen, der gør lige netop dette – det er slut med at famle rundt i undermenuer i Skærm, Indstillinger o.s.v.

XP understøtter en nu lang række applikationer uden at man skal igang med at installere drivere. Microsoft fremhæver selv digitalkamerafunktionen, der automatisk identificerer et tilsluttet kamera og viser billederne i det. Her har Microsoft nok skævet til Mac OS X, der præsenterede den samme funktion ved LinuxForum 2001 i marts.

Microsoft har leget med farver og design, så XP i det hele taget virker mere indbydende.

Bedre performance?

Det springende punkt for mange, der læser dette, er selvfølgelig, om XP performer bedre end tidligere Windows-versioner – og det er der delte meninger om.

Mærsk Data fik installeret XP på 44 PC'er og bærbare en måned, før systemet kom på gaden og deres erfaringer har været absolut positive:

- Der er bestemt ingen grund til at holde sig tilbage. Den er hurtigere, den er mere brugervenlig og så er den spækket med nye features. Eksempelvis er der indført kompatibilitets-teknologi, så man kan afvikle applikationer, der er optimeret til tidligere versioner af Windows. Der er der mange fordele i, siger han.

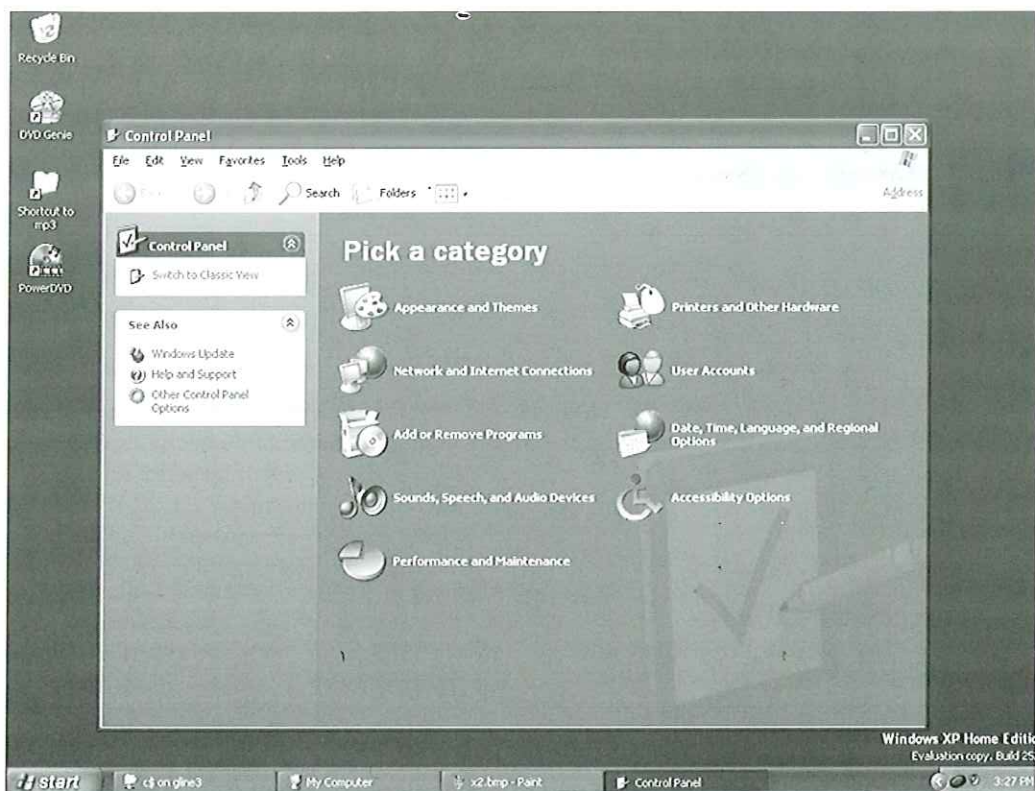
Hans Peter Hald, afdelingschef i Mærsk Data til ComOn. Han fortæller videre, at Windows XP er langt mere stabil end Windows – de berøgtede blå Windows-fejlskærme er stort ikke blevet set siden skiftet.

CSA Research, et amerikansk testfirma, er ikke enige i, at Windows XP er hurtigere. For bladet InfoWorld har de foretaget en benchmark-test med Windows 2000, og den falder ikke ud til XPs fordel.

CSA sammenlignede XP og 2000 på fire forskellige PC set-ups og med forskellig workload, og XP var langsommere i alle tilfælde. Nogle gange brøkkede af procent langsommere, andre gange helt op til dobbelt så langsom som 2000.

Generelt fandt CSA, at XP blev langsommere, jo mere arbejde den skulle klare (det er der jo i sig selv ikke noget mærkeligt i, men forskellen til 2000 øgedes betydeligt med arbejdsmængden). Både XP og 2000 klarede sig betydeligt bedre – omkring 40 procent hurtigere - på et to-CPU system en på et enkelt-CPU system med en ultrahurtig processor.

For at fungere optimalt, kræver XP større og hurtigere maskiner - og det passer sikkert computerbranchen udmærket – branchen håber selvfølgelig på, at et massivt salg af Windows XP kan sætte gang i det skrantende PC-salg.

Screenshot fra
Windows XP

Skal man skifte?

CSA og InfoWorld fandt XPs testresultat skuffende og kan ikke anbefale, at man skifter til XP. Microsoft har erklæret sig uenig i CSAs resultater, men har ikke kunnet påvise fejl i testen.

Et andet potentielt problem med XP er Microsofts nye licenspolitik, der gør det svært for store virksomheder. Opgraderingslicenserne er forsvundet. For fremtiden har man enten en fuld licens eller en software assurance, hvor man over en treårig periode betaler et fast beløb og løbende kan opgradere.

Den ændrede licenspolitik har ikke uventet medført en del kritik, og Microsoft har også lempet den af flere gange. Eksempelvis er overgangsperioden, hvor der kan opgraderes billigere, forlænget fra 5 til 14 måneder. Men det er stadig sådan, at dem, der venter til efter overgangsperiodens udløb i juli 2002, kommer til at betale mere end dem der opgraderer før.

Microsoft har også indført en produktaktiveringspolitik, så XP enten skal aktiveres pr. telefon eller over internettet. Det betyder at en licens kun kan bruges på en maskine, så man på den måde kan komme piratkopieringen til livs. Problemet er bare, at mange virksomheder bruger spejlbilleder af standardiserede softwarekonfigurationer, og at de derfor ville komme til at aktivere den samme produktlicens flere gange. Derfor er også produktaktiveringen lempet, så den kun gælder enkeltlicenser og ikke virksomhedslicenserne.

Den danske version af Windows XP kommer i disse dage. Priserne kommer til at ligge i omegnen af 2500 kr. for en XP-opgradering og 5700 kr. for Office XP-pakken.

Det var åbenbart sådan,
Bill Gates udviklede
Windows XP

Siden sidst i DKUUG

Vi bringer en status på, hvad er foregået i foreningens forskellige udvalg

Siden sidst i Bestyrelsen:

Bestyrelsen har arbejdet på vedtægtsændringsforslaget, samt regnskab og budget for 2002.

Siden sidst i Administrationen:

Vores datamatikerstuderende Jan, Fadel og Naeim arbejder på deres afsluttende projekt for DKUUG. Projektet vil give DKUUGS medlemmer en udvidet service i deres medlemskab via web.

Hanne har haft travlt med at indkalde til årets generalforsamling 2001, og er begyndt arbejdet med Linuxforum 2002, og har arrangeret efterårets klubaftener.

Lotte K, er på forældreorlov og er tilbage igen til årsskiftet.

Uptime(1) (fest) udvalget:

Uptimegruppen mødtes hver torsdag fra efter pinse til den store uptime(1) dag lørdag den 8. september.

Det er endnu ikke afgjort hvornår der kommer et opfølgingsarrangement til uptime(1)

Kristen Nielsen

Siden sidst i Bladudvalget:

Der er afholdt møder i forbindelse med planlægningen af nye blade (ca. 1 gang månedligt).

I det sidste års tid har der regelmæssigt deltaget 4 personer fra udvalget i møderne og arbejdet. Der er ca. lige så mange medlemmer af udvalget som vi ikke har set i lang tid.

Der har været en del uregelmæssigheder i udgivelsen af bladet de sidste par gange. Dette skyldes hovedsageligt mangel på stof, men også i nogen grad mangel på udvalgsmedlemmer med god tid.

Siden ca. marts 2001, har Kristen Nielsen varetaget opfølgningen på artikelmateriale, udarbejdelse af produktionsplaner og rykket for lovet stof. Dette har det på det seneste ikke været let at få tid til, hvorfor Knud Andersen overtager dette arbejde, indtil videre frem til januar 2002.

Hvis du har lyst til at deltage i arbejdet med udgivelsen og produktionen af bladet, skriv artikler og lignende, er du velkommen til at sende en mail til bld@dkuug.dk.

Kristen Nielsen.

Siden sidst i Marketingudvalget:

Der indkaldes til møder i marketingudvalget sammen med bladmøderne. Der er aldrig dukket nogle af disse medlemmer op. Konklusionen må være, at udvalget er tomt for aktive medlemmer.

Kristen Nielsen

Siden sidst i Netudvalget:

Netudvalget driver DKUUGS servere på internettet og IT infrastrukturen på foreningens kontor. Arbejdet planlægges på møderne og laves oftest hjemmefra, eller imellem møderne.

Der har været afholdt et sommerferiemøde i Juli, hvor mødet var lagt på en udendørs sommercafe.

Vi har siden haft 1 møde på kontoret, og det næste er fastlagt til onsdag den 14 november.

Der er foretaget installation af blæsere i vores serverskabe, for bedre ventilation.

Der er ændret i mail-spam setup på vores mailserver.

Der er ønske om DHCP server på kontornettet, denne etableres snarest.

Der arbejdes på den nye webserver.

Hvis du har lyst til at deltage i netudvalgets arbejde, så kan du henvende dig til net@dkuug.dk

Kristen Nielsen

Siden sidst i Standard-udvalget:

Udvalget er i gang med at arrangere to seminarer til starten af år 2002.

Internationaliseringsseminaret vil blive i slutningen af januar. Seminar om HTML-standards er ikke nærmere fastlagt, da det blev udskudt fra pga. valget, da der er meget politik i dette.

Udvalgets formand har debatteret med embedsmænd fra IT- og Forskningsministeriet omkring overholdelse af egne retningslinjer for offentlige hjemmesider, hvilket har afstedkommet en artikel i ComputerWorld. Debatten er langt fra afsluttet, så der vil komme mere fra den kant i næste nummer.

Desuden har udvalgets medlemmer deltaget i debat omkring hjemmesider og HTML-standards i ComputerWorlds debatforum, hvor vi har holdt os til kolde fakta og argumenter trods usaglige indlæg fra andre debattører.

Udvalget arbejder også på at få defineret begreberne „åbne standarder“ og „frie standarder“, så vi har noget entydigt at hænge det op på, når vi debatterer såvel internt som offentligt.

Vi er i gang med at oprette en ny hjemmeside for IT-standards generelt og HTML-standards specifikt, som blandt andet skal bruges i en kampagne senere på året, når DKUUGs nye og validérbare hjemmeside er kommet på plads.

Ovennævnte kampagne er en aktionsdag eller -uge, hvor vi opfordrer alle interessenter til at gøre hjemmesider opmærksomme på HTML-standards og vigtigheden af at overholde dem.

Yderligere er vi gået i gang med at undersøge mulighederne for at få oprettet en standard for kontor-dokumentformater til f.eks. regneark, tekstbehandlere og præsentationsprogrammer. Hvis ikke dette arbejde er i gang, vil vi måske stå for en arbejdsgruppe på netop dette område i ISO-regi.

Til slut vil jeg opfordre alle interesserede i at henvende sig, hvis de vil yde et bidrag til standardiseringsarbejde, hvor lille det end måtte være.

Udvalgets mål er gennem standardiseringsarbejdet at sikre alle friheden til at vælge.

*På udvalgets vegne
Claus Sørensen*

Fri software-træf i Bordeaux

Af Anne Østergaard,
bestyrelsesmedlem i
SSLUG, medlem af
EurolinuxAlliance

Et virtuelt fællesskab, det er fint. Men at mødes i virkeligheden, det er endnu bedre.

De kan noget særligt i Linuxbrugergruppen i Bordeaux i Frankrig. ABUL, Association bordelaise des l'utilisateurs de logiciel libres, har for andet år arrangeret og organiseret verdensmøde for fri software, RMLL (Rencontres mondiales du logiciel libre). Med ca. 550 deltagere fik vores venner i ABUL ret i, at der er et stort behov for at mødes og inspirere hinanden inden for den nye disciplin udvikling af fri software til glæde for os alle i informationssamfundet. Vi kom fra nær og fjern for at dele information og viden og for at fremme udviklingen af fri software.

Mange kvinder- en velkommen overraskelse

I dagene 3-7 juli 2001 blev der igen afholdt RMLL, Rencontre Mondiale de Logiciel Libre, eller Libre Software Meeting på ENSERB på campus omkring Université de Bordeaux I. Den smilende pige på årets plakat er Armelle. Hun opstod og fik sit navn, fordi det lød som det franske pigenavn, Armelle når ikke-fransktalende skulle udtale forkortelsen: RMLL.

Sidste år var der 250 deltagere i RMLL. I år havde rygtet om at det er i Bordeaux, det sker, spredt sig blandt udviklere og entusiaster. Der kom omkring 550 deltagere fordelt på 300 fra Frankrig og de øvrige 250 fra flere end 40 andre lande, herunder fra 12 afrikanske lande. Der var også så mange kvindelige deltagere, at det blev kommenteret af flere udviklere som en velkommen overraskelse!

RMLL eller Libre Software Meeting er hovedsageligt arrangeret af den Lokale LUG: „Association bordelaise des l'utilisateurs de logiciel libres, ABUL“.

Det var Francois Pellegrini, der var leder af konferencen og den, der holdt trådene samlet. En ikke lille opgave, at holde styr på så mange hurtigt tænkende og hurtigt agerende hackere, i betydningen fredelige og entusiastiske software-udviklere. Se mere på: [Http://www.abul.org](http://www.abul.org) og programmet på: <http://www.lsm.abul.org>. ABUL har haft et tæt samarbejde med FSF-Europe, <http://france.fsf-europe.org/> og APRIL, Association pour la recherche en informatique libre. www.april.org. Vi boede på campus i „universitetslandsbyen“. De fleste af os var indlogeret i studenterværelser og sovesale lige i nærheden af universitetsbygningerne og et nærliggende gymnasium. Vi boede og spiste morgenmad og frokost til meget favorable priser. Konferencen var sponsoreret udelukkende af firmaer, der var økonomisk uafhængige af software-udbydere. Sympatisk med uafhængighed af andres pengeinteresser.

Hvad er RMLL?

Begivenheden er en mellemting mellem en konference med en masse præsentationer og indlæg og et antal møder, der hver spænder over flere emner inden for samme tema. Der var 17 forskellige temaer. Det, at udviklerne kan se et helhedsbillede af, hvad der foregår rundt omkring dem, er netop et af formålene med at mødes på samme sted. Blandt emnerne var højniveausprog, fri software i undervisningen, i musikken, udvikling og økonomi og de juridiske aspekter forbundet med brugen af fri software. Det siger sig selv, at det var svært at vælge præsentation eller paneldiskussion, når man var interesseret i flere spændende ting, der foregik på samme tid.

Stemmingsbillede fra
RMLL (foto: Danny
Cautaert)

Udviklerkonferencer og spontane arbejdsgrupper

I forbindelse med RMLL afholdtes der to udviklerkonferencer: Debian og Python! Udviklerne kom nogle dage før og deltog senere også i de øvrige aktiviteter. Debian er som bekendt en af Linuxdistributionerne. Der blev arrangeret flere spontane nye samarbejdsprojekter på kryds og tværs mellem interesser og lande og nye venskaber opstod. Flere præsentationer fra RMLL foreligger enten i form af tekst eller slides på nettet. Man finder dem bedst ved at søge på de tidligere anførte hjemmesider eller på www.google.com, med nogle søgeord, der omfatter henvisning til konferencens forkortelse på fransk, RMLL eller engelsk, LSM, samt Bordeaux og det emne, man interesserer sig for.

Hacking and dining - lidt fest og vin var der også

Torsdag aften spiste vi „Libre Software Dinner“ på en nærliggende restaurant. Det var rigtig hyggeligt. Nogle havde deres laptop med, og viste billeder. Der findes flere hackere, der er ulykkelige, hvis de ikke i det mindste har deres kære laptop med overalt. Bedst er det naturligvis, hvis de også er opkoblet til nettet! Det vides ikke, hvad en laptop spiser, men at man må tage sig kærligt af den, den sag er klar.

Der var to temaer, som alle deltagere fandt det positivt, at arrangørerne havde prioriteret på dagsordenen, såvel sidste år som i år. Det ene er projektet for blinde. De blinde finder det utroligt vigtigt, at der findes programmer udviklede til blinde og svagtseende i kategorien fri software.

Bordeaux Universitet

Der henvises til: www.freebsoft.org. Det andet er træning af unge fra afrikanske lande i brugen af fri software. Afrikanerne deltog desuden i alle øvrige emneområder for at samle viden, de kan give videre til udviklere og brugere både under konferencen, og når de kommer hjem til deres egne lande. Men det vigtigste er nok, at de får et netværk af personer at udveksle erfaringer med og søge råd hos. Næste år vil de afrikanske deltagere komme en uge før konferencen starter for at afholde træningsøvelser for fremtidige web-administratorer. De kører det selv. De der har opnået færdigheder underviser de nye, efter devisen man husker bedre, hvad der var svært at lære, når det ikke er længe siden, at man selv var begynder. En af de store fordele ved fri software er, at anvendelsen er økonomisk holdbar. Man har adgang til flere typer af frie programmer, og kan anvende de fleste typer PC'er, også selv om de er af lidt ældre dato.

Hvilken fremtid er der for fri software?

Alt var desværre ikke rosenrødt. På konferencens sidste dag, den 7. juli, afsluttedes dagene med en paneldebat om fremtiden for fri software. En fremtid som kan vise sig truet af EPO, det europæiske patentkontor, der gerne ser softwarepatenter indført i Europa også i lovgivningen for at retfærdiggøre den skridende praksis, vi allerede har set fra EPO's side. EU-Kommissionens generaldirektorat for det indre marked er ved at have et forslag færdigt, der måske tillader patentering af software. Et stort problem er den store lukkethed, der hersker i både i EPO og i EU,

Generaldirektoratet for Indre Marked. Når kompetencen er henlagt til overstatslige institutioner burde det være en selvfølge, at de gjorde alt hvad de kunne for at lette dialogen med borgerne i fællesskabet. Giles Savary, der er medlem af Europaparlamentet, deltog i debatten. Han vil anmode om, at sagen bliver genstand for en høring i Europaparlamentets

Juridiske Udvalg, som er ansvarligt for dette sagsområde. Mr. Savary rådede desuden tilhængere af fri software til at organisere sig i en NGO, Non Governmental Organisation med en adresse i Bruxelles med henblik på at kunne varetage vore interesser overfor de relevante myndigheder. Vi er allerede inviteret til næste års verdensmøde til fremme af brugen af fri software, RMLL i Bordeaux.

Folkene fra Aquitaine i Bordeaux kan være stolte af at have et universitet og et lokalsamfund, der i den grad støtter brugen af fri software, især baseret på GNU/Linux, der med forkærlighed anvender GPL, General Public Licence. Franskændene arbejder i øvrigt på at få en officiel fransk oversættelse af denne licens og andre. Det arbejde følger vi naturligvis med interesse her i Danmark. RMLL 2002 finder sted i og omkring dagene for den officielle konference, der bliver holdt fra den 8. juli - 12. juli 2002. Så må vi se om deltagerantallet igen stiger med ca. 80% i forhold til året før!

Universitetsområdet er meget stort, vi er velkomne, og det er meget meget sjovt og lærerigt at være med.

Siden sidst

MySQL udråbt til bedste database af Linux Journals læsere

For andet år i træk har læserne af Linux Journal kåret MySQL som det bedste databasesystem. Flere end 6.500 deltog i bladets årlige læserafstemning, og med PostgreSQL på en sikker andenplads tog de to systemer næsten 80 procent af stemmerne.

Læs mere om afstemningen på <http://www.linuxjournal.com/article.php?sid=5441>

Mere MySQL – version 4.0 alpha ude nu

Version 4.0 af MySQL kan nu downloades fra mysql.com i en alphaversion. Man lover, at betaversionen skulle være klar senest i januar.

Blandt de væsentligste nyheder er en bredere understøttelse af SQL-specifikationen, understøttelse af transaktioner, indlejrede subqueries, stored procedures, låsning på rækkeniveau samt fremmednøgle integritetsregler.

Læs mere på <http://www.mysql.com/>

Bogkøb gennem Polyteknisk Boghandel

DKUUG's aftale med Polyteknisk Boghandel fortsætter, så medlemmerne kan købe bøger med ca. 10 % rabat.

Man klikker sig ind på <http://www.polyteknisk.dk/butik/default.asp>

I øverste højre hjørne finder man en boks med plads til brugernavn og password. Disse er:

Brugernavn 38179851
Password unix2all

Polyteknisk sender bøgerne direkte til medlemmerne, og betaling foregår med Dankort, Eurocard, MasterCard eller Visa.

Mere om bøger

Man har stadig mulighed for at få sine tekniske bøger sponsoreret af DKUUG.

Aftalen går fortsat på, at man forpligter sig til at skrive en anmeldelse af bogen til DKUUG-nyt. Og man kan naturligvis anmelde flere bøger. De eneste restriktioner er, at bogen skal være af teknisk interesse for foreningens medlemmer, samt naturligvis rimeligt aktuel.

Skriv til bld@dkuug.dk

Artikler til DKUUG-nyt modtages med kyshånd og rødvin

DKUUG-nyt modtager gerne artikler, rejsebeskrivelser og lignende om IT-relevant stof. Vi kvitterer gerne med en vingave, og i særlige tilfælde kan der ydes et rejsetilskud.

Skriv til bld@dkuug.dk

Ny debatliste i DKUUG

På foranledning af IT politik udvalget oprettes der nu en ny debatliste. Listen er åben for alle medlemmer, og skal beskæftige sig med – ja, IT-politiske spørgsmål, naturligvis primært i relation til DKUUG.

Tilmelding foregår via www.dkuug.dk, se forsiden.

Hvor var Echelon?

af Hans Arne Niclasen

Det globale aflytningssystem kunne ikke forhindre terroren i at ramme USA. Hvorfor ikke?

Efter chokket over terrorangrebene på World Trade Center og Pentagon er ved at lægge sig, står verden tilbage med to brændende spørgsmål: Hvem begik terroren, og kunne den være undgået? De amerikanske efterretningstjenester bliver heftigt kritiseret for ikke at have opsnappet, at en utrolig terrorhandling var under opsejling – er det retfærdigt?

Echelon virkede ikke

Der findes omkring et dusin efterretningsorganer i USA, der på årsbasis modtager omkring 30 milliarder \$. De kendteste er efterretningstjenesten CIA, tekniktjenesten NSA (National Security Agency) og NRA (National Resource Agency), der bl.a. bestyrer de 120 amerikanske fotosatellitter. Som vi for et stykke siden beskrev i DKUUG-Nyt, har NSA siden 1947 opbygget et globalt aflytningssystem, der har fået navnet Echelon. I UKUSA-samarbejdet, der omfatter USA, England, Canada, Australien og New Zealand, har man opbygget et system, der automatisk opsnapper en stor del af verdens telex-, fax-, telefon-, mobil-

og e-mail-kommunikation. Alene NSAs satellit-overvågere kan opfange 3 millioner fax, mail og mobil samtaler – i minuttet. Og netop her ligger problemet, mener jagttagere.

For meget information

Da omtalen af Echelon begyndte for et par år siden, var der mange, der henlagde det som science-fiction, og systemets eksistens er da heller ikke blevet bekræftet af USA – eller af Danmark, for en sags skyld. Til gengæld har både den australske og hollandske regering indrømmet, at de kender til Echelon, og Europa-kommisionen har gennemført to undersøgelser, hvor det i den sidste slås fast som en kendsgerning, at Echelon eksisterer.

Echelon er fuldstændig ukritisk i sin overvågning – såvel almindelige borgere som mistænkte forbrydere kommunikation opsnappes og registreres på supercomputere. De enorme mængder data sorteres automatisk efter keywords (man må gå ud fra, at "Bin-Laden" er et af dem), og kun en brøkdel af de sorterede data bliver set af mennesker. Det er sandsynligvis her, kæden er hoppet af, for det er svært at forestille sig, at terror-sammensværgelsen, der må have inkluderet flere hundrede medlemmer, har klaret sig uden at benytte fax, telex, telefon eller e-mail.

Sats på teknik

Ifølge den respekterede tyske avis, Frankfurter Allgemeine, har de amerikanske efterretningstjenester i de senere år satsset meget på SIGINT (Signal Intelligence) istedet for på HUMINT (Human Intelligence). NSA er i besiddelse af den største og den tredjestørste computer i verden, og hver af disse er ifølge producenten Cray i besiddelse af en datakraft, der er "unimaginable".

De klassiske spionnetværk, som de fleste af os kender fra John Le Carre-bøger, er siden murens fald i højere og højere grad blevet erstattet af elektronisk overvågning, spionsatellitter og supercomputere.

Osama Bin-Laden (hvis det er ham) er utvivlsomt klar over faren for at blive afsløret ved at bruge elektronisk kommunikation og har kunnet omgå den elektroniske overvågning ved at bruge stærk kryptering og personlige kurerer. Men meget hurtigt efter World Trade Center og Pentagon-aktionerne lykkedes det efterretningstjenesterne bl.a. ved hjælp af opsnappede telefonsamtaler at identificere alle flybortførerne og medskyldige i hele USA og så langt væk som

i Hamburg, så noget tyder på, at Osama Bin-Ladens mænd har brugt telefon og e-mail og at samtalerne befinder sig på bånd et sted hos NSA – de er bare ikke blevet opdaget i rette tid.

Fremtiden for efterretningstjenester

Det lykkedes ikke for de amerikanske efterretningstjenester at afsløre Iraks invasion i Kuwait (1990), terrorangrebene i Beirut (1993), mod World Trade Center (1993), Dharan (1996), mod ambassaderne i Keya og Tanzania (1998), atombombesprængninger i Pakistan og Indien i 1998, aktionen mod USS Cole i Jemen (2000) og nu altså historiens største terroraktion mod fire mål i USA. Sandsynligvis har efterretningstjenesternes overvågning afsløret terroraktioner – vi har bare ikke hørt om dem, fordi de ikke blev udført – men spørgsmålet er, om den globale, automatiserede overvågning overhovedet kan bruges til noget. Indtil videre må svaret være nej.

BOGANMELDelse:

Forklaring på et populært fænomen

Anmeldt af Kenneth Geisshirt, Senior Geek, Netgroup A/S

The Design and Implementation of the 4.4BSD Operating System
M.K. McKusick, K. Booth, M.J. Karels, J.S. Quaterman
Addison-Wesley 1996, ISBN 0-201-54979-4

For et par numre af DKUUGnyt siden skrev jeg om mine oplevelser ved NordU 2001, og i den forbindelse lovede jeg en anmeldelse af nærværende bog. Nuvel, tiden går hurtigt, men langt om længe har min scheduler tildelt mig en time slice og sat denne anmeldelse forrest i opgavekøen.

Nærværende bog er svær at karakterisere. Den er hverken en lærebog i styresystemer eller en brugervejledning til 4.4BSD. Efter hvert kapitel er der godt nok opgaver, men jeg må tilstå, at jeg ikke har løst dem. Jeg tror at opgaver i virkeligheden er indsat mere af traditionelle grunde end af pædagogiske. Bogen er tænkt som en forklaring på et populært fænomen.

Bogen er opdelt i fem dele: indledning, processer, I/O-system, interproces-kommunikation, systemopstart. Endvidere er der et stikordsregister og en ordforklaring, som er på hele 37 sider.

Bogen er opdelt i fem dele: indledning, processer, I/O-system, interproces-kommunikation, systemopstart. Endvidere er der et stikordsregister og en ordforklaring, som er på hele 37 sider.

Hvem bør læse bogen? Taget i betragtning, at meget få programmører har til opgave at udvikle kerner til styresystemer, skulle man umiddelbart tro at den potentielle læserskare er meget lille. Men publikum skal nok nærmere findes blandt UNIX-programmører og systemadministratorer, som gerne vil forstå deres systemer bedre for at kunne optimere deres udbytte af dem. For at få det største udbytte af bogen, bør læseren have et stort kendskab til UNIX, og lidt kendskab i C vil ikke skade.

I den indledende del af bogen kommer vi igennem den obligatoriske UNIX-historie og hvordan BSD opstod. Et par kapitler opridser resten af bogen ved kort at gennemgå 4.4BSD.

Den anden del handler om processer og lagerstyring. Netop de to emner er meget vigtige for et styresystem, og detaljegraden er meget stor. Kapitlet om processer forklarer hvad en proces er. 4.4BSD (og andre UNIX'er) opererer med procesgrupper og sessioner, og i nærværende bog finder man nærmest den kanoniske forklaring.

Forfatterne har afsat hele fire kapitler om I/O. Både lokale filsystemer, NFS og terminaler beskrives. I UNIX opfattes alt enten som en proces eller en fil, og 4.4BSD byder på en generisk og komplekst virtuel fillag. Selvom vi ikke bruger tekstterminaler mere, benytter vi gennem xterm, gnome-terminal eller en anden terminalemulator pseudoterminaler, hvilke betyder at det stadig er relevant til forstå hvordan en terminal i UNIX-verdenen opfører sig.

Berkeley-gruppen var den første til at implementere TCP/IP i deres styresystem. Det er derfor naturligt at forfatterne har valgt at benytte megen plads på interproces-kommunikation (IPC) og netværk. Sockets må betegnes som vinderen i krigen om IPC. Eftersom nærværende bog ikke er en lærebog, er denne del ikke en vejledning i socket-programmering. I stedet for kan man læse hvordan rutning, TCP og IP kan implementeres.

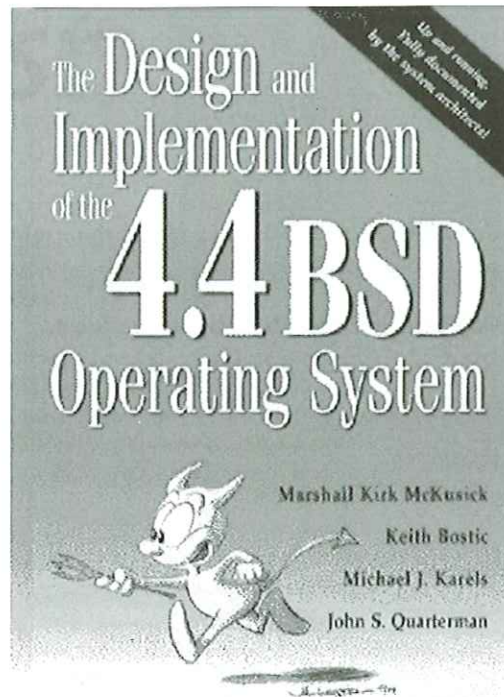
Den sidste del består kun af et kapitel og har en klang af „hvad der ikke passer ind andre steder“. Kapitlet omhandler opstartssekvensen, arkitekturafhængige detaljer og auto-konfiguration af systemet.

Generelt finder jeg bogen meget læseværdig. Det er ingen hemmelighed at jeg har brugt UNIX (og Linux) gennem mange år (cirka en tredjedel af mit liv). Jeg troede inden jeg læste bogen, at jeg viste en masse om UNIX, men heldigvis har nærværende bog lært mig endnu mere. Selvom jeg dagligt ikke benytter 4.4BSD (eller nogen af børnene såsom FreeBSD), har andre UNIX-implementationer mange af de samme faciliteter.

Der er mange gode illustrationer i bogen. De benyttes typisk til at illustrere kernens data-strukturer. Desværre er der ikke kodefragmenter. Som den halvstuderende røver jeg er, kunne jeg godt tænke mig et par stykker kode til at illustrere de mange ord. Pseudokode findes der dog i bogen, men det kommer til at virke som om teksten blot er sat op på punktform.

Eftersom bogen ikke er en lærebog, mangler der generelt diskussioner af de implementationer, som ikke blev valgt. Måske har jeg læst for mange lærebøger i mit liv, men jeg savner disse diskussioner. Jeg savner også diskussioner af hvilken betydning forskellige parametre har for et 4.4BSD-systems ydeevne.

Jeg nærer et stort ønske, som jeg håber forfatterne vil opfylde. Bogen er fra 1996, og der er sket meget i UNIX-verdenen siden. Mit ønske er, at forfatterne opdaterede bogen, og denne gang tog udgangspunkt i FreeBSD. Det ville være spændende at læse om et system, som læseren kunne installere på sin pc og læse med i kildeteksten. En opdateret bog ville sikkert indeholde kapitler om journaliserende fil-systemer (McKusicks speciale) og fler-processer maskiner - emner som jeg savner i nærværende bog.

Som jeg indledningsvis nævnte, deltog jeg i Nordu 2001. Jeg gik tre dage til forelæsning hos McKusick om BSD. Det har klart været lettere at læse bogen efter McKusicks forelæsninger, omvendt ville jeg nok have fået mere ud af forelæsninger hvis jeg havde læst bogen inden. Men jeg vil slutte med ordene, som McKusick har skrevet i mit eksemplar: May the source be with you.

Kæphesten

Af: Ole Tange
(ole@tange.dk)

Kæphesten er DKUUG-Nyts nye hjørne, hvor du kan få lov at ytre dig om din IT-kæphest. Send din kæphest (gerne med billede) til: bl@dkuug.dk. Vi kvitterer med en flaske vin.

IT-politik er grænseoverskridende. Det gør dit og mit erhverv farligere, idet vi kan blive sagsøgt, når vi tager på rejser til udlandet.

De er skøre de amerikanere. Og farlige! Ikke kun fordi de går rundt med maskingeværer allesammen - for det gør de ikke (i hvert fald ikke allesammen), men mere fordi deres lovgivning på IT-området rækker ud over landets grænser.

Senest softwarepatenter, som med al ønskelig tydelighed er påvirket af amerikanske interesser, været på dagsordenen her i Danmark og den fare er på ingen måde drevet over, men det er nu ikke den kæphest, jeg vil ride på i dag.

DMCA

Kæphesten hedder DMCA - Digital Millennium Copyright Act. Det er en amerikansk lov, der forbyder reverse engineering. Den blev for alvor kendt, da folk fandt ud af, hvordan CSS (Content Scrambling System) virkede.

CSS

CSS er den algoritme, der benyttes på DVD-film for at kunne lave regionskoder, så man ikke i Danmark kan afspille film købt i USA. CSS skulle også virke som kopibeskyttelse. Jeg vil ikke gå ind i det politisk uholdbare i regionsproblematiken, ej heller diskutere hvor lidt det giver mening at have kopibeskyttelse på et medie, der kan kopieres bit for bit.

For at kunne afspille film skal man naturligvis kunne dekode CSS. De kan DVD-afspillere. Producenterne af afspillere har fået at vide hvordan mod at de ikke fortalte det til andre. Afspillere er i de fleste tilfælde et stykke hardware, men kan også være et stykke software. Til softwaren vil input være den krypterede datastrøm fra en DVD.

Ingen af producenterne producerede en softwareafspiller til Linux. Da de heller ikke måtte fortælle, hvordan en sådan skulle laves, så eksisterede der ikke nogen softwareafspiller til Linux, der kunne vise kodede DVD-film.

DeCSS

Men en nordmand lavede reverse engineering på en softwareafspiller og fandt derved ud af, hvordan CSS skulle dekodes. Han lavede et program kaldes DeCSS, og med dette i hånden blev det pludseligt muligt at se ens DVD-film under Linux - hvadenten de var købt i DK eller i USA.

Det kom for DVD-CCAs (DVD Copy Control Association) øren, og de mente, at DeCSS var en krænkelse af DMCA. De fik derfor anholdt nordmanden - til trods for, at det i Norge er fuldt lovligt at lave reverse engineering.

DVD-CCA måtte derfor finde noget norsk lovgivning, som de kunne bruge. Det blev paragraffen, som normalt benyttes over for crackere: At bryde sikkerhedsforanstaltninger i et EDB-system. Loven sagde nemlig ikke noget om, hvorvidt EDB-systemet skulle være ejet af en anden.

Jeg har ikke kunnet finde ud af, hvorvidt Jon blev dømt eller ej. Men DeCSS virkede som en advarsel om, hvad der kunne komme.

eBook

eBooks er filer i et bestemt format (lignende PDF). For at kunne læse disse skal man have en eBook-læser. Man kan ikke få eksporteret indholdet af en eBook i et andet format. Det har man gjort for at undgå kopiering af bogen (Jeg skal her lade være med at komme ind på, hvorfor kopibeskyttelse af elektronisk materiale ikke giver mening).

Men har jeg købt en eBook, så har jeg forskellige rettigheder. En af dem er, at lave en sikkerhedskopi. Hvis jeg ikke kan lave en sikkerhedskopi af min eBook, så har producenten frataget mig nogle rettigheder, som jeg ellers har.

ElcomSoft er et russisk softwarefirma, der har lavet Advanced eBook Processor (AEBPR). De har gjort det muligt at eksportere eBooks i et andet format. Det kan bl.a. bruges til backup og til at konvertere bogen til et format, som man kan læse som blind.

ElcomSoft benytter i AEBPR en teknologi til at omgå kopihindringen, så jeg pludselig igen kan gøre brug af mine rettigheder.

Men omgåelse af kopihindring er en overtrædelse af DMCA i USA. Da ElcomSoft er beliggende i Rusland, så kan de være ligeglade med den amerikanske lovgivning.

Sklyarov

Sklyarov er en programmør ansat hos ElcomSoft. Han har været med til at udvikle AEBPR og er blevet inviteret som taler til en konference i USA. Efter konferencen bliver han i lufthavnen arresteret af FBI.

Grunden er DMCA.

Sklyarov har gjort noget i Rusland, som er lovligt i Rusland, men som er ulovligt (eller rettere: måske ulovligt) i USA. Strafframmen for overtrædelse af DMCA er 5 års fængsel.

Sklyarov-sagen

Lad os prøve at vende sagen om:

En amerikaner kommer til Rusland på besøg. Han har i USA gjort noget, som er lovligt i USA, men i Rusland har de en tosset lov, som gør hans handling ulovlig. Han bliver sat i fængsel i Rusland.

Jeg er ret sikker på, at det ville kunne få folk op af stolene og se det uholdbare i situationen.

Sagen har to vigtige pointer:

- 1: Hvis du skal til USA, så vær sikker på, at du ikke har foretaget dig noget kriminelt efter amerikansk lov. Det er nok tæt på en umulighed at lave en komplet undersøgelse af dette, så som minimum bør du være forsikret, så du ikke ryger i fængsel - blot fordi du ikke kan betale dit eget forsvar.

- 2 Vi kan som IT-professionelle ikke bare se til, når politikerne lave love. Politikerne forstår sjældent, hvilke implikationer en given lov kan få på IT-branchen. Og i øjeblikket er det IT-giganterne, der gør et lobbyarbejde for at få nye love igennem - og deres interesser falder sjældent overens med små IT-virksomheders og forbrugeres.

Du kan være med til at påvirke IT-politiken i Danmark ved at deltage i DKUUGs IPOL-liste.

Referencer:

http://www.cs.cmu.edu/~dst/DeCSS/Kesden/http://www.eff.org/IP/DMCA/US_v_Sklyarov/us_v_sklyarov_faq.html

En historie om Mandrake

af Kim Schulz

med undertitlen "Verden er af lave - nu kan alle installere et operativsystem; og endda spille imens..."

Før...

Da jeg for år tilbage fandt ud af, at der var noget som hed Mandrake Linux, måtte jeg (nysgerrig som jeg var) jo teste den. Det var dengang versionsnumret sagde 5.2 og Redhat lige havde haft store problemer med 5.0/5.1 versionerne. Jeg var hooked!

Siden da har jeg været igennem stort set alle x86 distributioner der findes, men af en eller anden årsag ender jeg altid tilbage med Mandrake på min maskine. Hvad var det der trak? hvad kunne den som ingen andre kunne?

Fejlfrihed i Mandrake

De fleste af gutterne fra min „lokale“ Linux Bruger Gruppe, SSLUG (selv om jeg dengang var en lollandsk bondeknold, havde jeg stærke bånd til denne sælsomme gruppe mennesker højt mod nord) benyttede Redhat og gang på gang måtte jeg sande at når de stødte på en fejl eller mangel i deres distribution, ja så var det allerede rettet i Mandrake. Dengang gik Mandrake jo også for at være en Redhat modifikation, og man kan da også den dag idag finde spor (/etc/redhat-release) af Redhat i Mandrake selv om det meste er blevet lavet helt og holdet Mandrake'sk.

Jeg tror at det var denne „fejlfrihed“ der hold mig kørende med Mandrake, selv om jeg nu tydeligt kan huske de mange timers frustration der var af og til når ingen kunne hjælpe mig - bare fordi alle andre benyttede en anden distribution, og derfor ikke anede hvor mandrake havde smidt min configurationsfil hen denne gang.

Som tiden gik blev Mandrake mere og mere selvstændige og trak sig væk fra Redhat. Samtidig begyndte de at blive større og større, fik flere og flere services på nettet og deres supportgruppe var nu kommet online via Internettet Relay Chat (IRC). Dette betød at man nu måtte til at vælge vej: Skulle man vælge Mandrake, Redhat eller måske en af de andre ikke så kendte distributioner.

Nørdet som jeg var, valgte jeg en helt fjerde løsning, nemlig at investere i en maskine mere til værelset, og så bare køre forskellige distributioner på dem. Dette blev til en Mandrake maskine og så en Debian maskine (der dog hurtigt blev skiftet ud med en Multiboot maskine med Redhat og Windows98 da skolen dengang krævede alt afleveret i work/works format.)

Linux og Tetris

Jeg kan huske det første SSLUG-møde, efter at Caldera havde frigivet deres openlinux. Formanden Peter Toft havde haft den installeret og fortalte med stor begejstring om en installation der var grafisk og nem - OG SOM ENDDA LOD EN SPILLE TETRIS imens den installerede Linux på maskinen. Det lød jo helt vildt! Jeg søgte vidt og bredt for at få fat i denne fantastiske distribution, og da der endelig var en, der ville sponsorere den for mig (den kunne ikke bare downloades som andre distributioner), så viste det sig at den manglede alt det lækre som min Mandrake havde. MEN den dag idag synes jeg stadig at ideen med Tetris under installationen er genial (point til Caldera for det)! Der gik ikke lang tid før Mandrake kom med på vognen og fik en grafisk installation. Redhat var stadig kun tekstbaseret i installationen, så jeg tror mange overvejede Mandrake i den periode.

Desværre begyndte Mandrake at blive sløset med fejlfindingen og med version 7.0 var der så mange fejl, at selv jeg overvejede at droppe den. Heldigvis var Mandrake hurtige og kom med 7.2 før man næsten kunne nå at få installeret 7.0, og dette gjorde at 7.2 blev en af Mandrakes nok bedste versioner til dags dato.

Mandrake havde nu vundet en større markedsandel og jeg følte mig ikke længere som den eneste mandrakebruger i landet (og folk brokkede sig heller ikke mere når jeg kom med Mandrake specifikke svar på postlisterne).

Nu...

Idag hedder versionsnumret 8.0 og Mandrake er ved at været helt fremme blandt de populæreste distributioner på markedet. De har fået banket noget rigtigt godt sammen og har fået lavet det hele så let at de af flere er blevet kåret til „Årets bedste nybegynder- distribution“ (hvilket jeg kun kan være enig i).

Screenshot fra
MandrakeLinux 8.0

Er man til bleeding edge software har mandrake startet konceptet MandrakeFreq (freq for frequently=regelmæssigt), der er en distribution der udgives imellem de normale officielle udgivelser. Denne distribution indeholder altid den nyeste opdaterede software (også selv om denne er lidt buggy) så man skal forvente at den kan give problemer af og til.

Alternativt kan man også hente Beta versioner af deres kommende Officielle udgivelse. Her har man den nye software, men kun i versioner der er „rimeligt“ gennemtestet for fejl og mangler.

Man er pt. nået til version 8.1 Beta2 i denne række af udgiveser, og man håber på at man med disse udgivelser kan få fundet og rapporteret alle de fejl der er, inden at den officielle udgivelse kommer (forventes primo November).

Fremtiden....

Mandrake arbejder på idag på at gøre distributionen endnu mere brugervenlig, og håber på den måde at få flere MS Windows brugere over på Linux. De laver grafiske værktøjer (eller grafiske frontends til værktøjer der allerede findes) så konfigurationen bliver en leg, og de sørger for at softwaren bliver så gennemtestet og korrekt opsat som det kan lade sig gøre fra starten.

Der arbejdes på at lave mere specifikke distributioner, så man har forskellige distributioner alt efter om man er til office, firewall, webserver, udvikling, workstation eller noget helt tredje. Der er planer om at lave et eget pakkesystem som efter sigende (løse insider-rygter) skulle bygge på debians pakke system, og som skulle blive integreret 100% med nettet, så man automatisk får at vide, at en „dependency“ ikke er opnået og at det derfor vil hente den rette pakke fra nettet. Dette er dog noget, der ligger langt ud i fremtiden. Foreløbig arbejdes der på Integration med Ximian Gnome og KDE folkene så disse brugerflader vil kunne arbejde sammen noget bedre og også kunne benytte hinandens konfiguration uden de store problemer (de fleste kender vel problematikken med at menustrukturen ikke er ens når man er logget ind i Kde og i Gnome).

Konklusion

Jeg tror på at Mandrake er en af de distributioner der er kommet for at blive, og alene det faktum at de har placeret deres hovedkontor i Europa, gør at de ikke pludselig ryger ud i lige så voldsomme økonomiske problemer som Eazel gjorde sidst den Amerikanske økonomi svingede bare lidt ud fra normalen. Jeg anbefaler klart at alle (både nybegyndere og øvede) Linuxbrugere bør prøve Mandrake Linux og på den måde selv

DKUUG-Nyt er
medlemsbladet for
DKUUG - foreningen for
Åbne Systemer og
Internet

Udgiver:

DKUUG

Fruebjergvej 3,
2100 København Ø.

Tlf: 39 17 99 44

Fax: 39 20 89 48

email:

dkuugnyt@dkuug.dk

Sekretariatet er åbent

mandag-fredag

kl. 9.00-17.00

Redaktion:

Kristen Nielsen

(ansvarshavende)

Lotte Kristiansen

Oskar Jensen

Hans Arne Niclasen

Bjørn Johannessen

Claus Sørensen

Tryk:

Palino Print

Annoncer:

Kontakt DKUUGs

sekretariat

Oplag:

1500 eksemplarer

Artikler m.v. i DKUUG-Nyt
er ikke nødvendigvis i
overensstemmelse med
redaktionens eller
DKUUGs bestyrelses
synspunkter. Eftertryk i
uddrag med
kildeangivelse er tilladt.

Deadline:

Deadline for næste
nummer nr. 138 er
mandag d. 3.
december 2001

Medlem af Dansk
Fagpresse

DKUUG-Nyt
ISSN 1395-1440

Aktivitetskalender

December

- 03. AaLUG - Foredragsaften
- 04. BSD-DK Install fest i Symbion
- 11. SSLUG - Værktøjer til dynamiske websteder
- 17. DK-TUG - Ombrydning
- 20. AaLUG - AaLUG hyggemøde
- 20. SSLUG - En håndfuld lynfordrag

INFO OM DKUUG

Et medlemskab af DKUUG er Danmarks bedste tilbud om indblik i udviklingen af åbne systemer. DKUUG er mødestedet for tekniske brugere og leverandører og giver dig adgang til:

- Personligt netværk og unikke fora
- DKUUG-Nyt og køb af ;LOGIN: fra USENIX
- En lang række seminarer, workshops og klubaftener
- Rabatordning på bogkøb samt ovenstående aktiviteter og magasiner
- Relevante elektroniske services

Lad din stemme blive hørt og kontakt os med kommentarer eller andet input. Enten via vores sekretariat, vores offentlige lister eller ved at skrive direkte til det ansvarlige udvalg.

debat@dkuug.dk: Åben mailliste til DKUUG debat
sek@dkuug.dk: Mail til DKUUGs sekretariat eller
ring 39179944

dkuug-nyt@dkuug.dk: Mail til DKUUG-Nyts
redaktion

mmu@dkuug.dk: Mail til Medlems Møde Udvalg

mkt@dkuug.dk: Mail til MarKeTing udvalg

net@dkuug.dk: Mail til NET udvalg

fora@dkuug.dk: Mail til FORA udvalg

std@dkuug.dk: Mail til STanDardiserings udvalg

ext@dkuug.dk: Mail til EXTernt udvalg

ipol@dkuug.dk: Mail til It POLitisk udvalg

fu@dkuug.dk: Mail til DKUUG Forretningsudvalg

Det er naturligvis også muligt at kontakte
DKUUGs bestyrelse, hvilket kan ske via
bestyr@dkuug.dk: Den samlede bestyrelse

**Priser på DKUUG sekretariatsydelser
(alle priser er excl. moms)**

- Redaktions- og pressehjælp kr./time 250,-
- Sekretariatshjælp kr./time 250,-
- Bogholderihjælp kr./time 250,-
- Support af IT ydelser kr./time 250,-
- Projektlederhjælp kr./time 400,-
- Studine/piccolinehjælp kr./time 100,-

DKUUG medlemspriser (excl. moms)

Stormedlem - kr. 10.600,-

- Giver medlemsadgang for flere lokationer/
afdelinger
- Tillader et ubegrænset antal arrangements-
deltagere
- Giver mulighed for ubegrænset antal
DKUUG-Nyt modtagere
- Giver medbestemmelse herunder stemmeret
til generalforsamlinger

Organisationsmedlem - kr. 3.850,-

- Giver medlemsadgang for en lokation /
afdeling
- Tillader et ubegrænset antal arrangements-
deltagere
- Giver mulighed for op til fire DKUUG-Nyt
modtagere
- Giver medbestemmelse herunder stemmeret

Individuelt medlem - kr. 660,-

- Giver personlig medlemsadgang
- Tillader personlig adgang til deltagelse i
arrangementer
- Giver et DKUUG-Nyt til modtager

Studie- og Seniormedlem - kr. 125,-

- Giver personlig medlemsadgang
- Tillader personlig adgang til deltagelse i
arrangementer
- Giver et DKUUG-Nyt til modtager

**NordU
USENIX 2002**

NordU2002 - The fourth NordU/USENIX Conference February 18-22, 2002, Helsinki, Finland

February 18-20

February 21-22

TUTORIALS

14 tutorials such as:

- To BGP or Not to BGP:
Making the internet Connection
Instructor: Vincent C Jones,
Networking Unlimited
- Sendmail Configuration and Operation
(Updated for Sendmail 8.12)
Instructor: Eric Allman, Sendmail

- UNIX Kernel Internals:
Data Structures and Algorithms
Instructor: Marshall Kirk McKusick
- Inside the Linux Kernel
Instructor: Theodore Ts'o
- Advanced Topics in DNS Administration
Instructor: Jim Reid, Nominum

CONFERENCE and EXHIBITION

25 presentations with topics as:

- Security
- FreeNIX
- Refereed Papers
- WWW and scripting
- Thin Clients
- Storage and Clustering
- Misc
- Sponsors presentations

Some of the speakers are:

Solar Design, Paul-Henning Kamp, Ken Coar, Serge Robe, David Boyes, Guido van Rooij, Paul Massiglia, Jonathan Appavoo, Mattias Ettrich, Werner Koch etc.

KEYNOTE SPEAKERS

Gary McGraw, Cigital's Chief
Technology Officer
Building Secure Software
How to Avoid Security
Problems the Right Way

Peter H. Salus, Chief Know-
ledge Officer of Matrix.Net
Unix and its Children

Bruce Perens, Hewlett Packard.
Primary author of the Open Source Definition
Open Source, Standards, and Networks:
Tools of Liberty and Democracy

Gold sponsor

Silver sponsors

HITACHI
DATA SYSTEMS

VERITAS

Exhibitors

Aurora Software Inc, Helsingin DataClub Oy,
Hewlett Packard Oy, Hitachi Datasystems AB,
Raditex AB, Veritas Software AB

<http://www.nordu.org/NordU2002/>

FUUG

SUPERUSERS

2002

NYT
272-siders
KURSUS-
KATALOG

BESTILLES

TLF.
48 28 07 06

E-mail:
katalog@
superusers.dk

**KURSER OG
KONSULENTER**

www.superusers.dk

Operativsystemer:
UNIX · LINUX
WINDOWS · NETWARE

Programmering:
OOA/OOD, UML, XP
C/C++/C#, Java/Perl/PHP, VB & SQL

Internet teknologier:
TCP/IP, IPv6, VoIP, VPN
HTML, XHTML & XML

Certificering:
UNIX/LINUX
WINDOWS · NETWARE